

Csipkerózsa

A távol kastély rejtekében alszik,
Nem látja más, csak csöndes csillagok,
Hozzá a zaj mint boldog zene hallszik
S a föld felé mint víg bolygó ragyog.

Az út odáig tüskerózsa-ösvény,
Az út odáig drótsövény, balog,
Az út odáig véres, kusza örvény,
Mely holtak, roncsok árján kavargog.

A távol kastély küszöbén virág nyit,
Égkék, tengerkék, illata csoda,
De tövise bús szívünkbe nyilallik.

Ó mégis, mégis álmunk odavágyik
S ha lábunk, lelkünk elkopik is addig,
Mi elmegyünk, mind elmegyünk oda!

A gondolkodó

- Rodin szobrára -

Boldog szobor, te bronz vagy és öröklét,
Némán borongsz e dúlt világ felett.
Nem érzed a kor súlyát, szörnyű dölyfét
És hogy halottak már az istenek.

Gondolkodók, bús társaid a földön
Ma sírva állnak egy nagy sír előtt
És eltévedt bárányok, tiszta költők
Riadva járnak a nagy vérmezőt.

Gondolkodó, mi forna ércfejedben,
Ha szíved érző volna, mint övék,
És látnád, hogy a világ mily sötét?

Komor szobor, e bomlott végtelenben
Az öröm már csak antik remek
Hideg, szűz márvány ajkain remeg.

Csönd

Szőri József emlékének

Feküdt. Fölötte Kárpátok nagy ősze,
Magyar gyászpompa, véres bíboros,
Lelkén a végtelen lágy szemfedője.
Hátrálót fűtt a vágy és az orosz.

Feküdt. Komoly és mély tengerszemében
Még ragyogott száz napsütés színe,
Szűz nefelejese rónáink delének
És alkonyok mosolygó írisze.

Ő csak feküdt. Piros lett csukaszürke
Tépett ruhája, melle, szíve vér,
De arca békés és nyugodt fehér.

S hogy végső pillantása szállt az ürbe,
Az esti égen, zord Uzsok fölött
Egy magyar csillag ím föltündökölt.

A rokkant színész

Prológ Szalay Antal estjére

Mikor elmentek, piros harci tűzben
Égett az arcuk, lelkük csupa láng,
Szívükben ifjúság, remény derűje,
Mind magyarok, hívők és katonák.
A riadó, ujjongó harsonák
Dicsőség forró mezejére hívták
Az izmos kart, az acélos erőt.
A diadalt ők dalolva kivívták
S a viadalban megrokkantak ők.
Míg elfog fájó büszkeség, alázat,
Tiszteljétek a rokkant katonákat.

És volt közöttük a dalos seregben
Művész, kinek a gesztus mindene,
Ki végtelenbe lendít ihletten
Királyi szót és isteni zene
Egy mozdulata, egy tekintete.
S most karja csonka és nincsen szeme.
Ó áldozat, oly nagy, mint régi szentek
Víg vértanúi áldozása volt,
Akik halálba menve énekeltek
És mosolyogták az égő pokolt.
Tiszteljétek a rokkant katonákat.

Már leng a függöny, készek már a deszkák,
A szín kitarul mindjárt, emberek.
Ó szín. Harcszintér volt tavaly ilyentájt,

Hol ő szerepet játszott, remeket.
A Kárpátok, a drága szent hegyek
A halál és a győzelem ígéit
Zengték dörögve, hullt a vér, a hó.
Ő jobbát hagyta ott és víg reményeit,
De szíve él és szava szárnyaló.
A karja csonka, lelke ép, erős.
Tapsoljatok, e muzsika szívének,
Művész szívének kedves ismerős.

Makói idill

Falusi csönd zenél nekem
Esős napon, mély éjeken.
Nem látogat láz, szenvedély,
De a csönd csak zenél.

Falusi béke szendereg,
Misére mennek emberek,
A reggel, mint a tej, fehér
És a csönd csak zenél.

Öreg park ágyán ó szobor
Némán az égre szónokol,
Bronz attilája szürke dér
És a csönd csak zenél.

Arany batáron új halott,
Huszonhat évet láthatott,
Északról jött és földbe tér
És a csönd csak zenél.

A föltámadott

Latrok között, a gyászos, csonka péntek,
Hasadt kárpitja a mogorva égnek,

Az ecet és epe, a szörnyű lándzsa
Már messze, régen elmaradt utána.

Kín és halál csak kusza, kurta álom
És élni, élni jó e szép világon.

Mögötte áldott harminchárom éve,
Előtte: az öröm mély messzesége.

És negyven napra, hogy az égbe tartott,
Úgy hívták, vonták még a földi partok.

Oly idegenül tündökölt a menny még
S oly szédítőnek tűnt a végtelenség.

Folyton lenézett, búcsút mondva halkán
És fájó szívvel szállt a szűz magasban.

S a ragyogó azúron át a lelke
A Genezáret kékségét kereste.

Az élet zsoldosa

Megyek, megyek, a marsot dobolom
És ahová a zászló visz, megyek,
Míg vérem pereg és pereg dobom,
Míg várnak völgyek és várnak hegyek.

Kötelesség: fekete lobogóm
Utak porában komoran lobog.
Megyek, megyek, a marsot dobolom,
Míg elnyívom a lelket, a dobot.

De tarsolyomban, testvér, csöndesen,
Egy dal van, az én titkos énekem
És egy virág, az én piros virágom.

Ha majd az árok némán betemet,
A tarsolyomat a szívemre tedd.
A többi már meglesz: csönd, béke, álom.

Idegen zsoldos éneke

Csak harcolok, nem mondják meg, minek,
Ki tudja, tán az isten hírinek?
Hogy több teremjen trágyás földeken
Szívem véréből, ó de nem nekem!

Csak gyilkolok, de nem tudom, kit is,
Kiontom én a Krisztus vérit is.
Mert ez parancs, bár még emlékezem,
Másként papolta ezt a pap nekem!

Csak szenvedek, de nem látom, miért,
Talán a mások üdvösségiért?

A pokol útja jó szándék, tudom,
Hej cimborák, menjünk e rossz uton!

Csak meghalok, de nem tudom, hogyan,
Melyik mezőn majd, ó de boldogan!
Mert egy komám hű, az öreg halál,
Az megsirat, ha engem lekaszál!

Testamentum

Mind elmegyünk. A rózsza és babérág
Mind elvirul és alszunk szóttalan
És jönnek újabb harcok és poéták
És aki új, annak igaza van!

A férfi tudja ezt és nem siratja,
Hogy szép volt régen és fiatalon.
Mint a legyőzött, kardját áttaladja
Az enyészetnek a Charon hajón.

Legyen utánam szebb virág az élet
És síromon viruljon jobb világ
S amely búcsúztat, a halottas ének

Ne bántsza a jövő harcok fiát,
Ki ne merengjen, mint én, méla multon,
De fényben és örömben győzni tudjon!

A repülő dalol

Már zeng a gép, az űr felé leng
A karcsú szárny és reng a lég.
Már szűk a táj és tűnt az élet
S derengve vár szűz, tiszta kék.

Ferdülten múlnak a vidékek
És elcsitulnak a zajok.
A földi lárma lassú ének
S én érzem: szálllok és vagyok.

Mi sír alattam, mi nevet lenn?
Nem hallom és nem akarom.
Mint rózsza sírra, hull szerelmem
S alél a földi parlagon.

Mint csillag, száll alá a sorsom
És úgy iszom e kék derűt,
Mint régi őszökön az óbort
S a bűt, ez édes keserűt!

És hallgatom a lég zenéjét,
Mint hegedűt, mely rég, (be rég!)
Átsírt sikátorok setétjén
Idézve rétek reggelét.

Már számolom a lenge percet,
Mely új egek felé repít.
Számúzve lelke, néma herceg,
Nem nézi vén vidékeit.

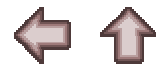
Hervadjanak ott lenn a kertek,
Itt égnek új, boldog napok,
Vidám bolygók, dalolva jertek,
Magam is bolygó dal vagyok!

Túl téreken és túl időkön
Menyasszonyom csókomra vár.
Embermúláson, életőszön
Keresztül surran e batár.

Hahó, enyészet, ősi hollónk,
Hahó halál, föld varja lenn,
Károglatok a nagy koporsón:
Én itt bolygok már fönn. Amen.

Őrház

A szőke reggelben ragyog,
Nevetve jelzi: itt vagyok!

Az éjtől nedves még fala.
Csengője csengi: trallala.

Küszöbén álmos kis cseléd
Mezítláb áll s nem néz feléd.

Szemében is még nedves éj
És semmi, semmi szenvedély.

A föld mögötte barna, dús,
Az égen víg szalonka hús.

Az őrház nem vár, nem siet,
Nem állomása senkinek.

Harangja berreg: menjetek,
Epedjete csak, emberek!

Vár Várad, Pest, induljatok,
Vár Párizs és Abádszalók...

Én maradok a homokon
És alszom és nem álmodom.

Stanzák

A könyvek várnak, ó de mennyi könyv még.
Szép, holt betűk, száz élő gondolat.
Távol, közel a vérző, ősi föld ég,
De nékem már elásták kardomat.
A lelke bús csuklyába öltözött rég
S megölték ifjú akarásomat.
A könyvek várnak, könyvek könyve, tenger,
Találkozóra távoli szívekkel.

Ó volt idő, hogy én is elszakítám
A mély magánnyal szerződésemet;
Mert szép az élet és ragyogva hitvány
És hívogat és híván, eltemet.
Ó szép a nő s a mester is tanítvány
És kontár, hogyha vélük enyeleg,
Ó szép a nő és sírni kell, ha kába,
Kietlen vággyal gondolunk reája.

Már késő minden, újfent vár a néma,
Komoly magány, hol szívem, nagybeteg,
Úgy néz az égre, mint távol határra,
Hol társaim a vándor fellegek.
Kék csönd, te légy már harcaimnak ára,
Hol a galamb és az öröm lebeg.
Milyen nagy és mély a világ, ha némán
És messziről és idegenre néz rám...

Mater Dolorosa

A temető lett háza és hazája
És párnája a csöndes síri hant.

A hajnal és az alkony ott találja.
Ő várja, hogy örökre megvirrad.

Mert bús, egyetlen éjjel már az élet
És pislogó mécs az emlékezet.
A kedves arca néha visszaréved
S csókolja a rögöt, mint hült kezét.

A ciprusok oly hívón bólogatnak
És sóhajtása kél a néma hantnak,
Amelyre itten nincsen felelet.

És mindig szürkébb lesz a földi város
S a távol oly derűs és délibábos
És lassan, lassan nyílnak az egek.

Falusi alkony

A házak és a lelkek csendje jön,
A béke száll nagy, szürke lepedőn.

Bús táj fölött, báránfelhők alatt
Ezüstöt önt az estbe a harang.

Ballag a nyáj, elbődül boldogan,
Már minden lélek s kapu tárva van.

A mezőkről az illat lopva jár,
Most legbujább, mert elmúló a nyár.

A padokon pipázás, mély a csend,
A kutak gémje kék magosba leng.

A tetőn a nap arany csókja ég,
Ó nap, derű, öröm! maradj ma még!

Bírálat helyett

Sipos Iván könyvére

Vigasztal ennyi kedves, kósza bánat
És ifjúság, mely könnyes dalt terem,
Mikor az arc még érdekesen sápadt
És halálosan bús a szerelem...
Vén szívem ennyi kincsre hol találhat?
Csak kavicsok maradtak már nekem.

Színes kövek, melyekkel hogyha játszom,
Kirajzolom a porba ifjúságom.

Miért oly bús a költő-fiatalság,
Mint tavasz fája, mézgát könnyező?
Előre érzi tán a Szép kudarcát,
Ó mert a föld a Szépnek sírmező.
Vagy hallja tán, hogy zúg a földi gazság,
A koncot váró és prédát leső?
Sebaj! Van egy várunk, erős és ékes,
A Gondolat. Ez biztos menedék lesz.

Sóhaj

A Kárpátokban hull a hó...
Szeretnék visszamenni ma
Eltűnt évek mezőire,
Egy elmúlt bánat szőnyegén
Heverni bús fiatalon.
Ó mennyi arc vár, mennyi táj,
Melyet nem látok már soha.
Egy régi szeptember ragyog
Lelkem tükrében. (Méla tó!)
Egy régi szeptember dalol
A múlt parkjában valahol.
Most embert úz a vad halihó.
A Kárpátokban hull a hó...

Egyedül

Megyünk és fáj a vándorlás magánya
És hogy kemény kövektől zord az ut
És nincs, ki az utast estére várja
S a távolok lámpája is hazug.

És csak tovább van és csak messze, messze
És hull a köd és száll a mély ború
S halott lombot terít elénk az este
És koszorúnk mindszeinti koszorú,

De *mi* akartuk, hogy magányba menjünk
És e világon csendes győzedelmünk
A szűz magasság, hol lelkünk lakik.

Nézz vissza, szívem, árva és kifáradt,
Milyen nyarak, milyen pompák és tájak,
Miket elhagytál! De már itt vagy, itt.

Prológ

Oh gyermekek, egy költő szól ma nektek,
Ki fáradt, csüggedt, mint e bús jelen.
De csillagot lát a ti szemetekben,
Mely biztatón ragyog mély éjfelen.
Mi jót akartunk, szépet és merészet,
De jött a vész, a gyász, a gyötrelem
És a halál zsoldjában élt az élet
És fáj az öröm és a szerelem.
Oh gyermekek, oly szép, oly jó az élet
S mi sírva tárjuk karjaink felétek.

Még áll a harc, még áll a vad, kegyetlen,
Bús küzdelem, de lelkünk már szelíd.
És érezzük, hogy minden győzelemben
Siratni kell hű szívek ezreit,
Kik a halálba énekelve mentek
Fiatalon s több nap nem kél nekik.
És legszebb győzelem a drága béke,
A gondolat és érzés tiszta éke.

Oh gyermekek, dal és virág az élet,
Szépség és jóság, csak akarni kell.
Ti víg jövőndő népei, felétek
Egy bús költő áldása úgy ivell,
Mint szivárvány a fergeteges égre.
És zengem villámok zenéjével:
Szeressétek a szépet és a jót, ti,
Jövő harcoknak békés harcolói.

Szomorú játék

Az élet mozgósínházában ülve,
A hallgatag sötétben nézem én
A karmester botját, hogy leng az ürbe,
Míg perdül a vad álomköltemény.

És hallom, a hegedűs hegedűje
Hazug, akár lelkemben a remény
És látom, hogy szürkülve és elnyűve,
Mint rohanok a roppant filmen én!

Ó más zenét e szomorú játékhoz,
Vagy más játékot e hazug zenéhez,
De siket a zenész s a film nem érez.

Csak várok én a mély, komor homályban,
Kifáradt néző, kénytelen játékos,
Amíg kihúny a fény s eltűnik árnyam!

Izsák sírása

Ó Ábrahám, kopár vagy, mint a hó már,
Mely vén hegyek tetőin vesztegel.
S hideg a szíved, mint e sziklaoltár,
Melyen ifjú véremmel vesztesz el.

Ó Ábrahám, te meddő bölcsességed
S konok hited tesz a szívemre kést.
Az Isten néma, ó de hív az élet,
Süket füled nem hallja énekét?

Ó Ábrahám, te csillagokba nézel
És Sára arcán nem vársz már mosolyt.
De bennem most csírázik az ígélet
S te a csírat halálra taposod?

Ó Ábrahám, az Isten messze, fénylő,
Bölcs és magos, te látod, féled őt,
De élni vágyik a fiatal élő
És élni nem bűn még az Úr előtt?

És félni nem bűn fényes kés hegyétől,
Mely megkereste ifjú szívemet.
Ó Ábrahám, az angyalok az égből
Remegve néznek és - könyörgenek.

Új stanzák

Szűz homlokod derűje, mint a lámpa
Sugárzik csüggedt estéim felett.
Kis emberek, kis gondok társasága
Szegény világom s a világ feled.
A temető a kertem, komoly, árva,
Vidéki sírkert, ott lelek helyet.
S míg dúdolok egy régi dalt felőled,
Suttogni kezd velem a temetőkert.

Szűz mosolyod, mint hold az őszi égen
Világol néha ködön át felém.
Párizst akartam és Rómát reméltem,
De hűtelen, mint vágyam, a remény.
És évre jött közömbösen új évem
S míg gyúlt a láng és vér a földtekén,
És mindig, mindig halkulóbb ajakkal
Egy dalt dúdoltam, mely altat s vigasztal.

Szűz kedvesem, ó élsz-e, vársz-e még, mondd,
Hiába várok és hiába vársz.
Halványabb már a vágy, mint téli félhold,
Mikor dereng a szürke pirkadás.
Az élet messze, bús volt, rég és szép volt,
Egy dalban néha még tán rámtalálsz.
Mondj egy fohászt és siess tova nyomba:
Az én pompám immár halotti pompa.

Koronázás

Midőn fölzeng a Himnusz bús viharja,
Mit érez lelked, fiatal király?
E dallal mentek ifjaink a hadba,
Kiknek porát három tél födi már.
E dalt dalolta hű öregek ajka,
Kiket halálban ringat messzi táj.
Ó gondolj rájuk, millió magyarra,
Midőn fölzeng a Himnusz bús viharja.

Ha homlokodhoz ér a drága ékszer,
Mit érez lelked, ó fejedelem?
Ez tündökölt világgá tiszta fénnyel
Mátyás fején, e fiatal fejen.
Mátyás: gondolni nem tudunk elégszer
Nevére, mely igazság s győzelem.
Véres viharban és fekete éjben
Ragyog, hogy hírünk még dicsőbb legyen.
Ó gondolj rá, szűz hittel, új reménnyel,
Ha homlokodhoz ér a drága ékszer.

Ha kardvágásod érzi négy világtáj,
Mit érez lelked, legelső magyar?
Kelet! Przemyslnek látod szent bukását,
Hallod, halálba hogy hal ott a dal?
Észak! Kraszniknál győz s hull a huszárság.
Dél! Kétszer vérrel váltott diadal.
Ó gondolj rájuk, kiket halni láttál,
Ha kardvágásod érzi négy világtáj!

Király! Tűnő a fény, múltó a pompa,
Hervad a rózsza és elhal a dal.
Halálba tart még hősök légiója
És özvegy, árva nép még a magyar.
A legszebb bíbort, a vért dúsan ontja,
Ám igazságot és békét akar!
Gondolj a hű, a munkás milliókra:
A boldog nép a legszebb földi pompa!